

Warszawa, dnia 5 sierpnia 2024 r.

Poz. 1174

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I TECHNOLOGII¹⁾**

z dnia 26 lipca 2024 r.

w sprawie określenia definicji ryzyka handlowego, politycznego i nierynkowego²⁾

Na podstawie art. 2 ust. 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o ubezpieczeniach gwarantowanych przez Skarb Państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 284) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa definicje ryzyka handlowego, politycznego i nierynkowego, które mogą prowadzić do powstania szkody.

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) podmiocie publicznym albo dłużniku publicznym – należy przez to rozumieć odpowiednio podmiot albo dłużnika, będącego organem władzy publicznej lub osobą albo jednostką organizacyjną wykonującą funkcję władzy publicznej, który nie może zostać uznany za niewypłacalnego;
- 2) podmiocie prywatnym albo dłużniku prywatnym – należy przez to rozumieć odpowiednio podmiot albo dłużnika, który nie jest podmiotem publicznym albo dłużnikiem publicznym, chyba że może być uznany za podmiot publiczny albo dłużnika publicznego z uwagi na:
 - a) jego status prawny,
 - b) efektywność postępowania prawnego przeciwko niemu,
 - c) jego źródła finansowania i dochodów, w tym fakt, że może on również spłacać zobowiązania, korzystając ze środków publicznych lub ze środków uzyskiwanych ze świadczenia usług finansowanych w części albo w całości ze środków publicznych,
 - d) wpływ, jaki może na niego wywierać rząd państwa macierzystego, lub kontrolę, którą może nad nim sprawować;
- 3) państwie ubezpieczającego – należy przez to rozumieć państwo, na terytorium którego ubezpieczający lub ubezpieczony ma siedzibę albo miejsce zamieszkania;
- 4) nabywcy – należy przez to rozumieć dłużnika publicznego albo dłużnika prywatnego, który zawarł na swoją rzecz kontrakt eksportowy lub umowę, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o ubezpieczeniach gwarantowanych przez Skarb Państwa, a także każdy podmiot, na którego rzecz dłużnik publiczny albo dłużnik prywatny zawarł ten kontrakt eksportowy lub tę umowę;

¹⁾ Minister Rozwoju i Technologii kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 maja 2024 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Technologii (Dz. U. poz. 739).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Rady 98/29/WE z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie harmonizacji podstawowych przepisów dotyczących zasad ubezpieczeń kredytów eksportowych dla transakcji objętych ubezpieczeniem średnio- i długoterminowym (Dz. Urz. WE L 148 z 19.05.1998, str. 22 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 11, t. 28, str. 246 oraz Dz. Urz. UE L 122 z 16.05.2003, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 4, str. 301).

- 5) umowie – należy przez to rozumieć odpowiednio instrument finansujący, kontrakt eksportowy, umowę lub inwestycję, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1–5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o ubezpieczeniach gwarantowanych przez Skarb Państwa, objęte ubezpieczeniem gwarantowanym, o którym mowa w art. 1 ust. 2 tej ustawy;
- 6) inwestycji – należy przez to rozumieć odpowiednio inwestycję, o której mowa w art. 1 ust. 2 pkt 3 i 5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o ubezpieczeniach gwarantowanych przez Skarb Państwa, objętą ubezpieczeniem gwarantowanym, o którym mowa w art. 1 ust. 2 tej ustawy.

§ 2. Ryzyko handlowe obejmuje:

- 1) prawne lub faktyczne stwierdzenie niewypłacalności dłużnika prywatnego oraz, o ile występuje, jego poręczyciela albo gwaranta, będącego podmiotem prywatnym;
- 2) opóźnienie w spełnieniu świadczenia przez dłużnika prywatnego oraz, o ile występuje, jego poręczyciela albo gwaranta, będącego podmiotem prywatnym;
- 3) inne niż wskazane w pkt 2 zdarzenie będące niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez dłużnika prywatnego umowy, w szczególności bezpodstawną odmowę przyjęcia towarów lub usług.

§ 3. Ryzyko polityczne obejmuje:

- 1) opóźnienie w spełnieniu świadczenia przez dłużnika prywatnego oraz jego poręczyciela albo gwaranta, będącego podmiotem publicznym;
- 2) opóźnienie w spełnieniu świadczenia przez dłużnika publicznego oraz, o ile występuje, jego poręczyciela albo gwaranta;
- 3) inne niż wskazane w pkt 2 zdarzenie będące niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez dłużnika publicznego umowy, w szczególności bezpodstawną odmowę przyjęcia towarów lub usług;
- 4) podjęcie przez rząd państwa innego niż Rzeczpospolita Polska lub państwo ubezpieczającego lub przez jakiegokolwiek organ władzy publicznej w tym państwie w formie uznawanej za interwencję rządu środków lub decyzji, które uniemożliwiają wykonanie lub należyte wykonanie umowy;
- 5) ogłoszenie powszechnego moratorium płatniczego przez rząd państwa dłużnika albo państwa, w którym jest realizowana inwestycja, lub państwa, które uczestniczy w dokonywaniu płatności w związku z umową;
- 6) niemożność lub opóźnienie w dokonywaniu transferu należności uiszczanych w związku z umową spowodowane wydarzeniami politycznymi, trudnościami gospodarczymi, środkami prawnymi lub administracyjnymi, które wystąpiły lub zostały podjęte poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) wejście w życie przepisów prawnych w państwie dłużnika albo w państwie, w którym jest realizowana inwestycja, zgodnie z którymi dokonanie przez dłużnika płatności w walucie tego państwa powoduje zwolnienie dłużnika z długu, w sytuacji gdy w wyniku wahań kursu walutowego płatność według stanu na dzień dokonania płatności wobec ubezpieczającego nie jest wystarczająca do spełnienia przez dłużnika świadczenia w całości;
- 8) podjęcie przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej lub rząd państwa ubezpieczającego, lub Unię Europejską środków lub decyzji odnoszących się do handlu między państwem członkowskim i państwami trzecimi albo do inwestycji realizowanej w państwie członkowskim lub państwie trzecim, w szczególności dotyczących zakazu wywozu i przywozu towarów, które skutkują uniemożliwieniem wykonania lub należytego wykonania umowy i nie są rekompensowane przez rząd albo właściwy organ Unii Europejskiej, który podejmuje te środki lub decyzje;
- 9) zaistnienie siły wyższej, która obejmuje w szczególności następujące zdarzenia i ich skutki: wojnę, wojnę domową, powstanie, rewolucję, zamieszki, przewlekłe masowe strajki, trzęsienie ziemi, wybuch wulkanu, cyklon, tajfun, powódź, gwałtowną falę przyptywową, lawinę, pożary o rozmiarach katastrofalnych, awarię nuklearną, akty piractwa morskiego, pandemię, o ile zaistnienie siły wyższej uniemożliwia wykonanie lub należyte wykonanie umowy.

§ 4. 1. Ryzyko nierynkowe obejmuje ryzyko handlowe i polityczne, o których mowa odpowiednio w § 2 i § 3:

- 1) związane z nabywcami mającymi siedzibę albo miejsce zamieszkania w państwach innych niż państwa o ryzyku zbywalnym, wymienione w załączniku do komunikatu Komisji w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych (Dz. Urz. UE C 497 z 10.12.2021, str. 5);
- 2) związane z dłużnikami mającymi siedzibę albo miejsce zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej albo mogące zaistnieć na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku gdy ubezpieczenie gwarantowane dotyczy umów lub inwestycji, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o ubezpieczeniach gwarantowanych przez Skarb Państwa, lub instrumentów finansujących te umowy lub inwestycje.

2. Ryzyko handlowe i polityczne, o których mowa odpowiednio w § 2 i § 3, związane z nabywcami mającymi siedzibę albo miejsce zamieszkania w państwach o ryzyku zbywalnym, wymienionych w załączniku do komunikatu Komisji w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych, traktuje się jako ryzyko nierynkowe w przypadku uznania przez Komisję Europejską ryzyka handlowego i politycznego, związanego z nabywcami z tych państw, za ryzyko tymczasowo nierynkowe.

§ 5. Do umów obejmujących ubezpieczenie, o którym mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o ubezpieczeniach gwarantowanych przez Skarb Państwa, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1859), zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy rozporządzenia uchylanego w § 6.

§ 6. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 maja 2010 r. w sprawie określenia definicji ryzyka handlowego, politycznego i nierynkowego (Dz. U. z 2020 r. poz. 2233).

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rozwoju i Technologii: *K. Paszyk*